

به نام کردگار هفت افلک				
نمره	سوال	ردیف	سوالات آزمون درس: فارسی ۳	زمان: ۹۰ دقیقه
	قلمرو زبانی (۷ نمره)		ساعت شروع: ۱۳:۳۰ بعداز ظهر	رشته: کلیه رشته‌ها
۱	<p>در عبارت‌های زیر معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (هر واژه ۰/۲۵)</p> <p>الف - «بند همان به که ز <u>تقصیر</u> خویش / عذر به درگاه خدای آورد»</p> <p>ب - «جوان <u>دیلاقی</u> مصطفی نام، آمده، می‌گوید پسرعموی تنی توست.»</p> <p>پ - «منزل <u>تفرید</u> و تجرید آیدت.»</p> <p>ت - «چه <u>استبعادی</u> دارد که روزی خاطراتی از سفر ما هم بنویسم.»</p>	۱		
۱/۵	<p>در گروه کلمات زیر چند کلمه نادرست دیده می‌شود؟ درست آنها را بنویسید.</p> <p>به تحریر منصوب - غرق غباریم و قربت - غرامت و تاوان - مطاء و فرمانروا - اهورایی و ایزدی - سوء حاضمه و دیر هضمی - خاستار شهریار - مستعجل و زودگذر - بخشايش پاک يذدان</p>	۲		
۰,۵	<p>املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف - رخش، آن (تاق / طاق) عزیز، آن تای بی همتا.</p> <p>ب - عمق گودال آن قدر نبود که بتواند (جسّه / جّه) آدمی را ایستاده یا نشسته در خود بگیرد.</p>	۳		
۰/۵	<p>انواع «و» را در گزینه‌های زیر مشخص کنید.</p> <p>الف) همه عزی و جلالی همه علمی و یقینی</p> <p>ب) گفت مستی، زان سبب افتتان و خیزان می‌روی</p>	۴		
۱/۲۵	<p>با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«گردنش مثل گردن همان غاز مادرمردهای بود که در همان ساعت در دیگ، مشغول <u>کباب شدن</u> بود.»</p> <p>الف - نقش دستوری واژه‌های مشخص شده، چیست؟ (۰/۵)</p> <p>ب - یک ترکیب اضافی در متن مشخص کنید. (۰/۲۵)</p> <p>ج - یک «وابسته وابسته» بیابید و نوع آن را بنویسید. (۰/۵)</p>	۵		
۰/۵	فعل «ساخت» را در دو جمله به کار ببرید، به گونه‌ای که در هر جمله معنای متفاوتی داشته باشد.	۶		
۰/۵	<p>با توجه به عبارت «بوی گلم چنان مست کرد که دامن از دست برفت.» همه گزینه‌ها به جز گزینه درست است؟</p> <p>(۱) «م» دامن: مضاف الیه (۲) «م» گلم: مضاف الیه (۳) چنان: قید (۴) گل: مضاف الیه</p>	۷		

۰/۲۵	در بیت زیر کدام واژه در نقش ممیز به کار رفته است؟ امروز خورشید در دشت آیینه‌دار من و تو دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ	۸
۰/۲۵	«را» در مصraig «گفت ما را هفت وادی در ره است» چه کارکرده دارد؟	۹
۰/۵	متن زیر را با توجه به نقش های تبعی بررسی کنید (۲ نقش تبعی بباید و نوع آنها را ذکر کنید). ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند آشیان دارد.	۱۰
۰/۲۵	در عبارت زیر یک «حروف پیوند همپایه‌ساز» بباید. «این مصطفی گرچه زیاد کودن و پخمه است ولی پیدا کودن یک غاز برایش شکستن گردن رستم که نیست.»	۱۱
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۰/۵	واژه‌های مشخص شده، در بیت زیر به ترتیب نماد و هستند. ای مرغ سحر اعشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	۱۲
۰/۵	در کدام یک از بیت های زیر آرایه اسلوب معادله به کار رفته است؟ با ذکر یک دلیل الف- همچونی زهری و تریاقی که دید؟ ب- شانه می آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در آیام پریشانی بپرس	۱۳
۰/۵	در هر یک از ابیات زیر به کدام زمینه حماسه اشاره شده است? الف- سیاوش سیه را به تندي بتاخت ب- مگر آتش تیز پیدا کند نشد تنگ دل، جنگ آتش بساخت گنه کرده را زود رسوا کند	۱۴
۰/۷۵	«وجه شبه» را در بیت زیر مشخص کنید؛ توضیح دهید شاعر برای بیان وجه شبه، از کدام آرایه‌های ادبی دیگر بهره گرفته است (دو آرایه بیان کنید). عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو، سوزنده و سرکش بود	۱۵
۰/۲۵	با توجه به شعر «آن که هرگز چون کلید گنج مروارید / گم نمی‌شد از لبس لبخند / خواه روز صلح و بسته مهر را پیمان / خواه روز جنگ و خورده بهر کین سوگند» در کدام گزینه آرایه ادبی وجود ندارد؟ الف) گنج مروارید ب) روز صلح ج) صلح و جنگ د) مهر و کین	۱۶
۰/۵	مفهوم کنایه های زیر را بنویسید. الف) پشت دست داغ کردن: ب) چند مرده حلّاج بودن:	۱۷

آثار زیر از چه کسانی است؟

۱۸

۱

ب- کویر:

الف- داستان کباب غاز:

د- دری به خانه خورشید:

ج- منطق الطّير:

بیت های زیر را کامل کنید.

۱۹

۱

الف- ترسم تو را ببیند و شرمندگی کشد

«بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران»

ب-

قلمرو فکری (۸ نمره)

معنی نظم و نثر (۵ نمره)

معنی عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

الف- «پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد» (۰/۵)

ب- «همان به کزین زشت کردار، دل / بشویم کنم چاره دل گسل» (۰/۷۵)

پ- «این عیار مهر و کین مرد و نامرد است» (۰/۵)

ت - «هشت جنت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است» (۰/۷۵)

۲۰

۵

ث- «در خوش‌زبانی ... نوک جمع را چیده و متکلم وحده و مجلس آرای بلاعارض شده است» (۱)

ج- «مدیر را کلافه کردم» (۰/۲۵)

چ- «همه چشم‌ها به او بود» (۰/۲۵)

ح- «محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند» (۰.۵)

خ- «این فصل فصل من و توست فصل شکوفایی ما / برخیز با گل بخوانیم اینک بهار من و تو» (۰.۵)

درک مطلب (۳ نمره)

با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«ای عزیز! پروانه قوت از عشق آتش خورد. بی آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد. تا آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان آتش بیند. چون به آتش رسید خود را برمیان زند.»

۲۱

۰/۷۵

الف- از نظر نویسنده خوراک پروانه چیست؟ (۰/۲۵)

ب- قسمت مشخص شده کدام ویژگی عاشق را بیان می‌کند؟ (۰/۲۵)

ج- عشق چه تاثیری بر جهان‌بینی عاشق دارد؟ (۰/۲۵)

۰/۵	سروده زیر چه مفهوم مشترکی با آموزه یازدهم (آن شب عزیز) دارد؟ کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت / با زخم نشان سرفرازی نگرفت زین پیش دلاورا کسی چون تو شگفت / حیثیت مرگ را به بازی نگرفت	۲۲
۰/۵	مفهوم بیت زیر را بنویسید. «چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی / بباید زدن سنگ را بر سبوی»	۲۳
۰/۲۵	در مصراج «قصه است این، قصه؛ آری قصه درد است» منظور نقال از «قصه درد» چیست؟	۲۴
۰/۵	هریک از ابیات زیر یادآور کدام وادی از «هفت وادی» است؟ الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا / هر که فانی شد ز خود، مردانه‌ای است ب) چشم بگشا به گلستان و ببین / جلوه آب صاف در گل و خار	۲۵
۰/۵	مقصود نهایی شاعر از مصراج دوم بیت زیر چیست? چون رود امیدوارم، بی تابم و بی قرارم / من می‌روم سوی دریا، جای قرار من و تو من نمی‌گوییم درین عالم / گرم‌پو، تابنده، هستی بخش / چون خورشید باش / تا توانی / پاک، روشن / مثل باران / مثل مروارید باش (فریدون مشیری)	۲۶

توفيق رفيق راهтан

به نام کردگار هفت افلک			
نمره	سوال	ردیف	
قلمرو زبانی (۷ نمره)			
ساعت شروع: ۱۳:۳۰ بعداز ظهر	دسته: کلیه رشته‌ها	کلیدآزمون درس فارسی ۳	
۱	الف- گناه، کوتاهی، کوتاهی کردن. ب- دراز و لاغر. پ- دل خود را متوجه حق کردن، دل از علایق بریدن و خواست خود را فدای خواست ازلی کردن، فرد شمردن و یگانه دانستن خدا، گم شدن عارف در معروف. ت- دور دانستن، بعيد شمردن چیزی.	۱	
۱/۵	منصب: منسوب. قربت: غربت. مطاء: مطاع. سوء حاضمه: سوء هاضمه. خاستار: خواستار. یذدان: یزدان.	۲	۶ کلمه.
۰,۵		۳	الف- طاق. ب- جثه.
۰/۵		۴	الف- ربط. ب- عطف.
۱/۲۵	الف- گردنش: نهاد. مشغول کباب شدن: مسنده. ب- گردنش. ج- همان.	۵	
۰/۵	جمله اول: او در مراغه رصدخانه بزرگی ساخت. جمله دوم: او با ناملایمات زنگی ساخت. (جمله‌های مختلف با معانی متفاوت، پذیرفته است.)	۶	
۰/۵	(۲) «م» گلم: مضاف الیه	۷	
۰/۲۵		۸	چمن
۰/۲۵		۹	فک اضافه
۰/۵	۱- پرندگان: بدل. ۲- شهریار: معطوف. ۳- بلندترین کوه روی زمین: گروه بدلی (بدل).	۱۰	
۰/۲۵		۱۱	ولی
قلمرو ادبی (۵ نمره)			
۰/۵	مرغ سحر: کسی که در راه حق ادعای عشق و عاشقی می‌کند. پروانه: عاشق واقعی	۱۲	
۰/۵	ب- هریک از دو مصراع، استقلال معنایی و نحوی دارند. مصراع اول، معادل و مصداقی برای تأیید مفهوم مصراع دوم است. همچنین جای دو مصراع را می‌توان عوض کرد.	۱۳	
۰/۵	ب- خرق عادت.	۱۴	الف- قهرمانی.
۰/۷۵	وجه شبه: گرمرو، سوزنده، سرکش. آرایه‌های وجه شبه: سرکش بودن عشق: تشخیص / گرمرو: کنایه از چالاک.	۱۵	
۰/۲۵	ب) روز صلح	۱۶	

۰/۵	الف) پشت دست داغ کردن: پشیمانی و توبه کردن از تکرار کاری. ب) چند مرده حلّاج بودن: چقدر توانایی داشتن.	۱۷
۱	الف- داستان کباب غاز: محمدعلی جمالزاده ب- کویر: علی شریعتی د- دری به خانه خورشید: سلمان هراتی ج- منطق الطّیب: عطار نیشابوری	۱۸
۱	الف- یوسف بگو که هیچ نیاید برون ز چاه. ب- گفتی: به روزگاران مهری نشسته گفتم.	۱۹

قلمرو فکری (۸ نمره)

۵	الف- آبروی بندگان را به خاطر گناه آشکار نمی‌ریزد. (۰/۵) ب- بهتر است که خود را از این بدگمانی نجات دهم و برای این رویداد تلح و دل آزار، چاره‌ای بیابم. (۰/۷۵) پ- این داستان، اندازه و ارزش مهر یک مرد (رستم) و کینه یک نامرد (شگاد) را بیان می‌کند. (۰/۵) ت- در این مرحله هشت طبقه بهشت، مانند مرده ای بی روح و بی ارزش است و هفت مرحله جهنم مانند بیخ سرد و منجمد است. (۰/۷۵) ث- چنان خوب صحبت می‌کند که همه را مجبور به سکوت کرده است و تنها سخنگو و بزم‌آرای بی‌رقیب شده است. (۱) ج- مدیر را بی تاب کرده بودم. (۰/۲۵) چ- همه به او توجه می‌کردند (به او امید داشتند). (۰/۲۵) ح- وقتی محبت به حد نهایی خود می‌رسد، به آن عشق می‌گویند. (۰/۵) خ- این دوره، فصل شکوفایی استعدادهای من و توست؛ ما که به انتظار بهار نشسته بودیم. برخیز همنوا با انقلاب و گل نغمه‌سرایی کنیم که بهار من و تو می‌آید. (۰/۵)	۲۰
۰/۷۵	الف- عشق. ب- بی قراری در هجران و نابودی در وصال. ج- عشق باعث می‌شود که عاشق، فقط معشوق را ببیند و در راه معشوق فانی شود.	۲۱
۰/۵	این رباعی به فدایکاری رزمندگان و جان باختگانی اشاره دارد که هیچ‌گاه از مرگ نهراستیدند و به خاطر دفاع از وطن جان خود را فشنandند. داستان «آن شب عزیز» نیز بیانگر آن است که شهیدان و جانبازان هیچ‌گاه ترسی از مرگ نداشته‌اند؛ بلکه به استقبال آن هم رفته‌اند. مرگ هدف‌دار برای ایشان بهتر از زندگی بی‌هدف بوده است.	۲۲
۰/۵	آزمون و سنجش برای شناخت حقیقت.	۲۳
۰/۲۵	بیان روایت مرگ ناجوانمردانه رستم به دست شگاد.	۲۴
۰/۵	الف- وادی فقر و فنا. ب- وادی توحید.	۲۵
۰/۵	دعوت به همبستگی و قیام.	۲۶